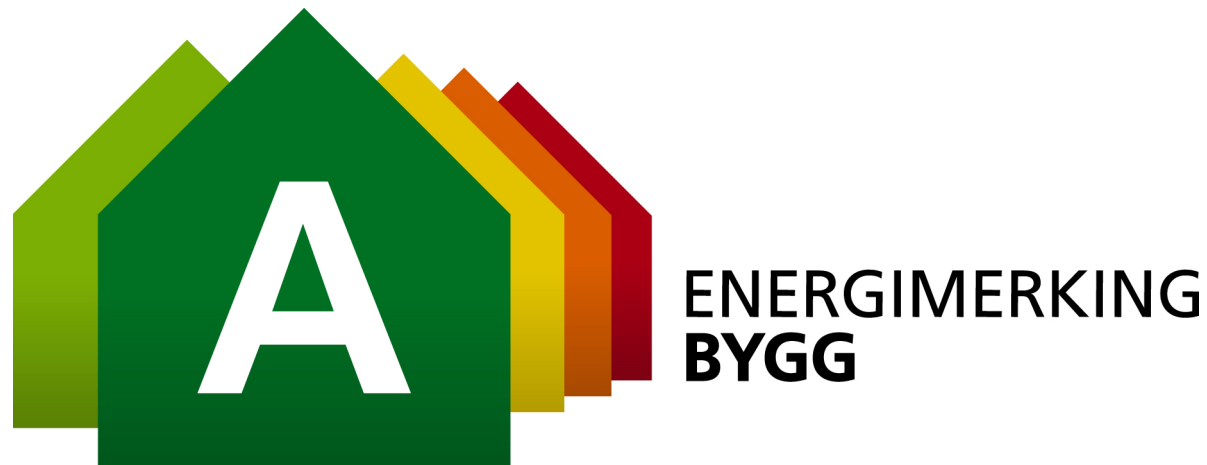

Energimerking – et viktig skritt på veien mot mer energieffektive bygninger

Lang dags ferd...

- Direktiv 2002/91/EF *januar 2003*
- Stortinget vedtok innføring: *St.prp. nr. 79 (2003-2004)*
juni 2003
- Lovforslag for energimerking sendt på høring i *2007*
- Ny målrettet høring *2008*
- Lovforslag vedtatt i Stortinget: *Ot.prp. nr. 24 (2008-2009)*
mars 2009
- Forskrift vedtatt *desember 2009*
- Ordningen trådte i kraft 1.januar 2010
- Endret forskrift trer i kraft 1. juli .2010
- Obligatorisk merking fra 1. juli 2010

Målet ligger fast

Fra lov og forskriftsdokumentene:

- ....informasjon til markedet om boliger, bygningers og tekniske anleggs **energitilstand**...
- ...mulighetene for **forbedring**....
- ....større **interesse** for konkrete energieffektiviseringstiltak..
- .....riktigere **verdsetting** av bygninger....

Hovedtrekk ved ordningen

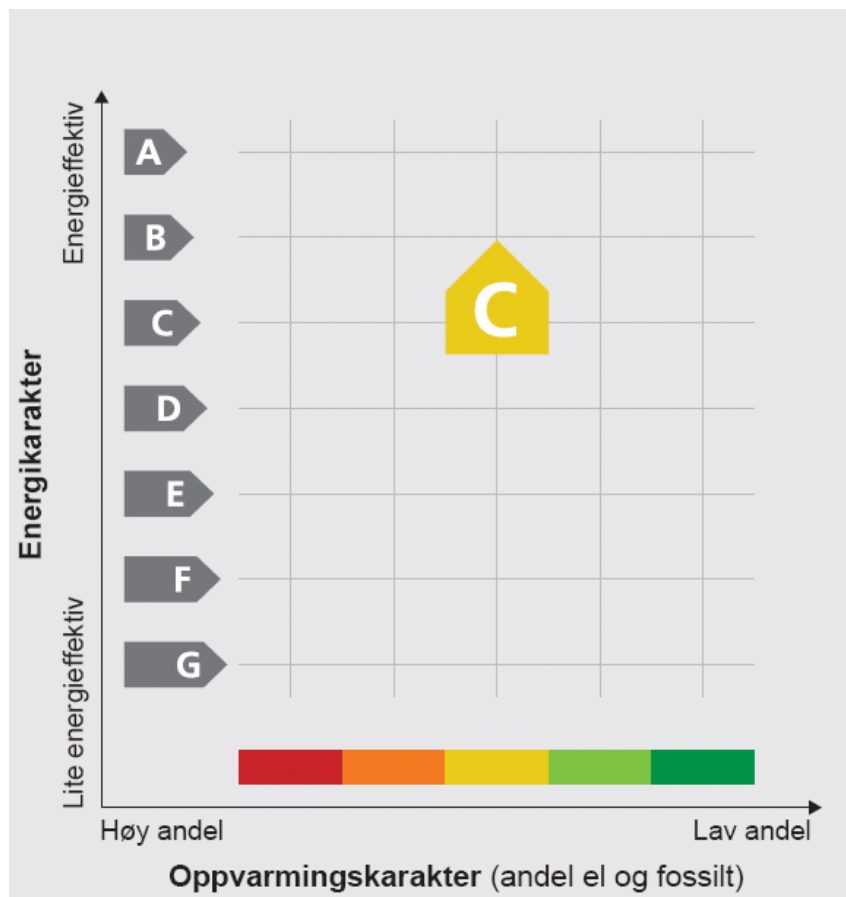
- Fra 1. juli 2010 må alle boliger og yrkesbygg som selges eller leies ut ha energiattest
- Alle yrkesbygg over 1000 kvm skal alltid ha synlig energimerke
- Selvangivelse mulig for boliger - kompetansekrav for merking av yrkesbygg
- Det er bygningen/boligen som merkes, ikke brukeren
- Eier er ansvarlig for at riktige data er brukt
- Informasjon og merkesystem:

www.energimerking.no

Nytt energimerke viser energistandard

- Energikarakter og oppvarmingskarakter gir samlet bilde av boligens/bygningens energistandard
- Karakterene er uavhengige av hverandre

Kortversjonen av energimerket

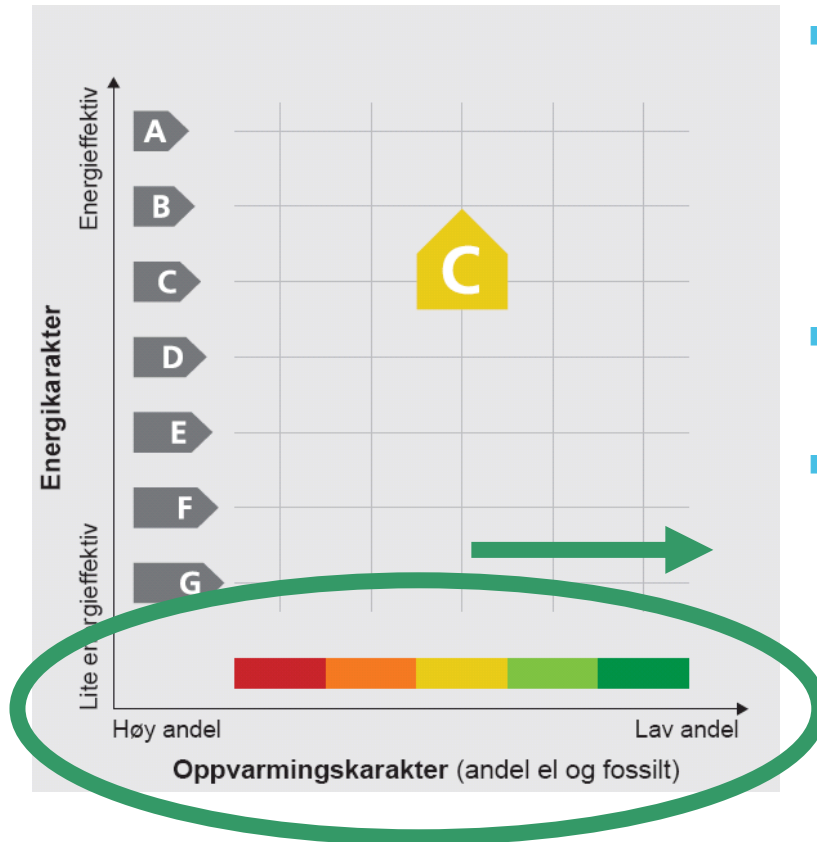
Energikarakter: Bokstav A – G

Oppvarmingskarakter: Grønn til rød (fem trinn)

Oppvarmingskarakteren

- Viser andel av oppvarmingsbehovet (romoppvarming og varmtvann), som kan dekkes av **annet enn elektrisitet, olje eller gass**
- Liten andel (el/fossilt) gir best merke (grønn)
- Oppvarmingskarakteren skal stimulere til økt bruk av varmepumper, solenergi, biobrensel og fjernvarme.

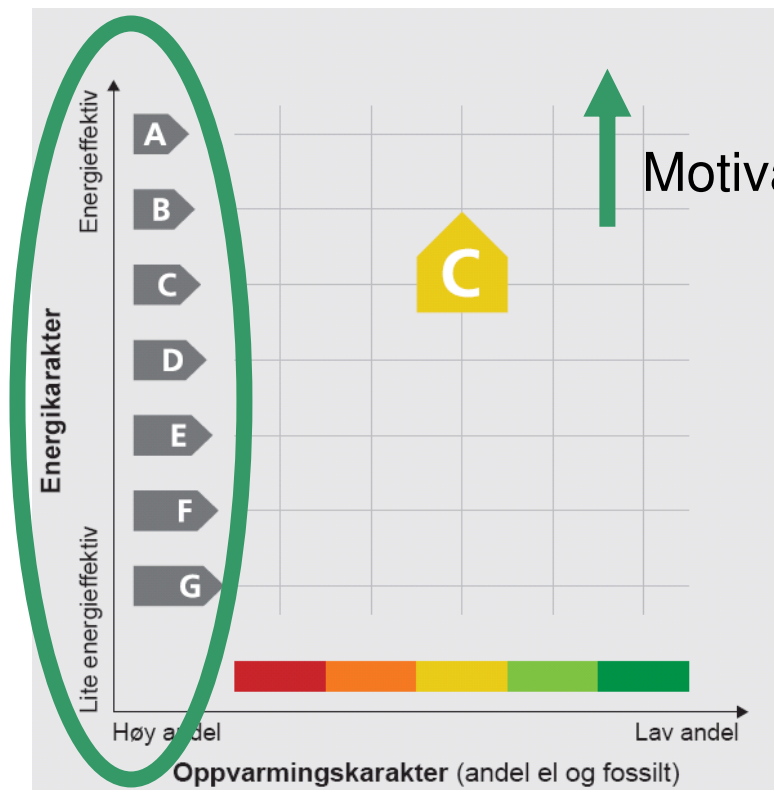
Eksempler - oppvarmingskarakter

- Grønt: Vannbåren oppvarming basert på biobrenselkjel, med elektrisitet som spisslast
- Gult: Luft til luft varmepumpe og lukket vedovn, kombinert med direkte elektrisk oppvarming
- Rødt: Kun elektrisk oppvarming eller oljefyring

Energikarakteren

Motivasjon til å gå lengre enn TEK 2007

Eksempler - energikarakter

- A – B : Lavenergibygninger, passivhus o.l. Bygninger som normalt tilfredsstillere strengere krav enn det som er angitt i byggeforskriftene og/eller har effektivt varmesystem.
- C – D: Bygninger etter byggeforskriftene fra 2007 vil normalt få C eller D.
- E – G: De aller fleste eksisterende boliger bygget etter mindre strenge tekniske forskrifter enn i dag.

Energiattesten gir nyttig informasjon

ENERGIATTEST

Adresse	Dette er en viktig lang adresse med mange tegn (5!)
Postnr.	1234
Sted	Oslo
Leilighetnr.	12
Etg.	6
Bnr.	1225
Bokstaven	1235
Postler.	12253
Eggnr. nr.	12254
Bolignr.	12254
Merkekr.	12255-250
Dato	12.04.2010

Konseklig: Eipersonmed Veldjengivnen
Utlevt av: Eiperson Med Endalengstavn

Energimerket angir boligen/bygningens energistand. Energimerket består av en energikarakter og en oppvarmingskarakter, se pilene i figuren. Energimerket symboliseres med et hus, hvor fargen viser oppvarmingskarakter, og bokstaven viser energikarakter.

Energikarakteren angir hvor energieffektiv boligen er, inkludert oppvarmingsanlegget. Energikarakteren er beregnet ut fra den typiske energibruken for boligtypen. Beregningene er gjort ut fra normal bruk ved et gjennomsnittlig klima. Det er boligens energimessige standard og ikke bruken som bestemmer energikarakteren. A betyr at boligen er energieffektiv, mens G betyr at boligen er lite energieffektiv. En bolig bygget etter byggeforskriftene vedtatt i 2007 vil normalt få C.

Oppvarmingskarakteren forteller hvor stor andel av oppvarmingsbehovet (romoppvarming og varmtvann) som kan dekkjes av annet enn elektrisitet, olje eller gass. Grønn farge betyr lav andel, mens rød farge betyr høy andel. Oppvarmingsmerket skal stimulere til økt bruk av varmepumper, solenergi, biobrensel og fjernvarme.

Om bakgrunnen for beregningene, se www.energimerking.no

Målt energibruk.....kWh pr. år

Målt energibruk er gjennomsnittet av hvor mye energi boligen har brukt de siste tre årene. Det er oppgitt at det i gjennomsnitt er brukt:

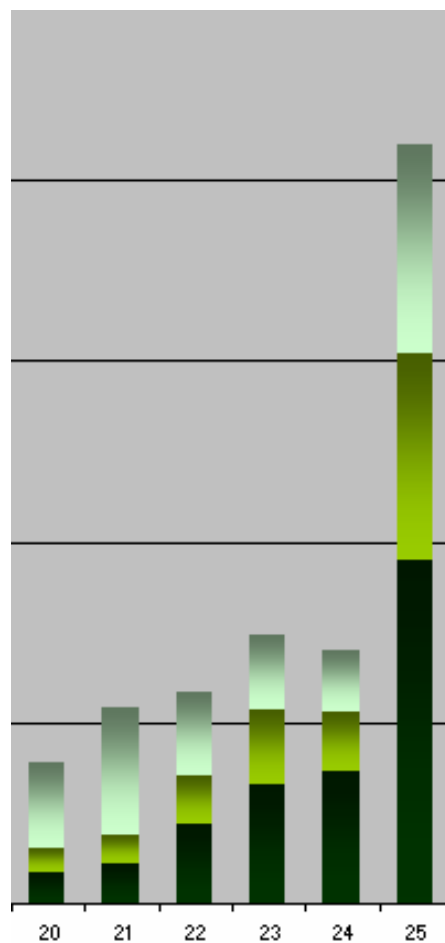
.....kWh elektrisitet	.....kWh fjernvarme
.....liter olje/gass	.....liter/30 gass
.....liter bio (pellets/brensel)	.....liter/fermer ved

- Energiattesten er beviset for gjennomført energimerking
  - Energimerket
  - Målt energi
  - Tiltaksliste
  - Dokumentasjon

Mange har allerede energimerket

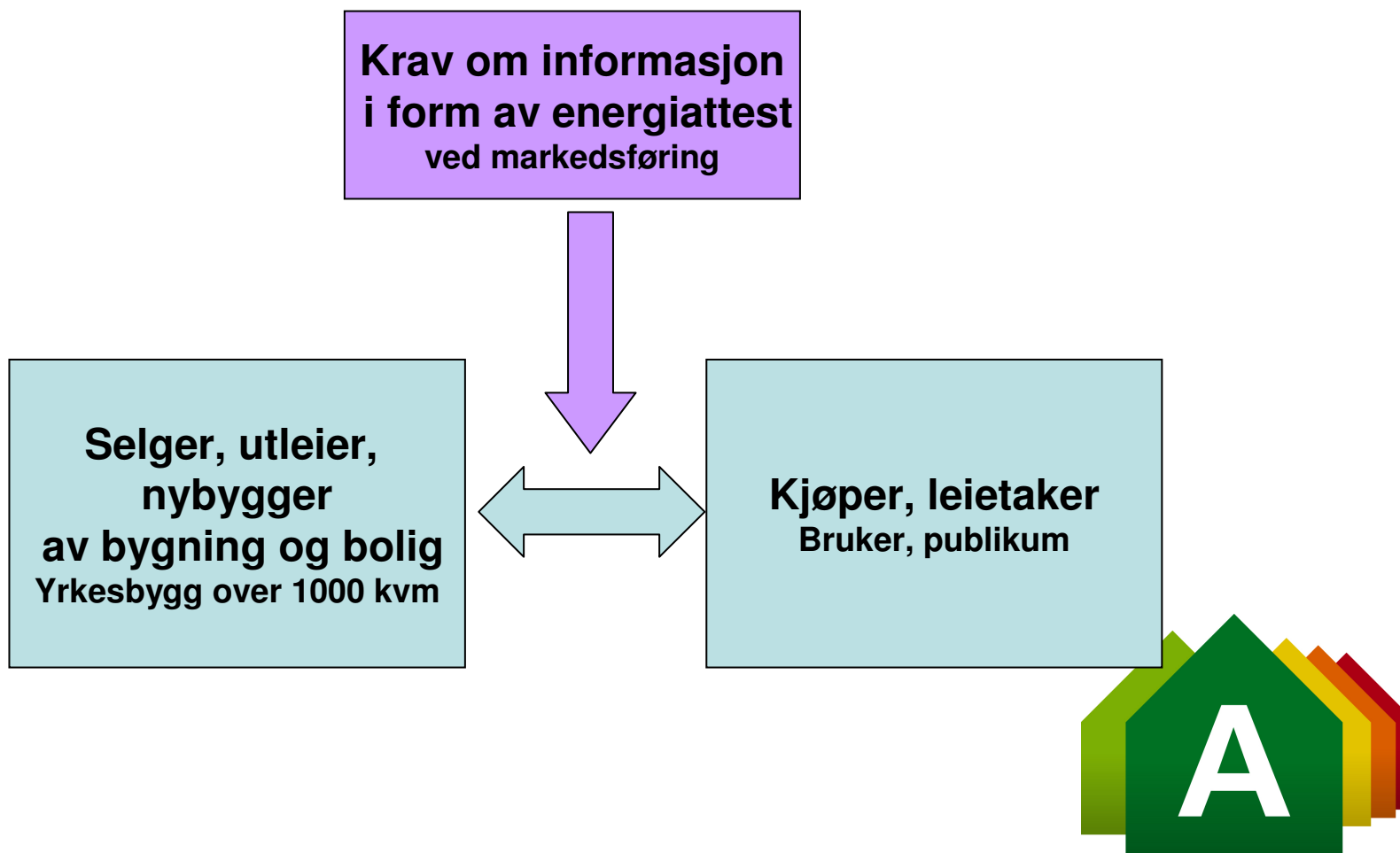

- Over 20 000 registrerte brukere
- Over 5000 signerte attester
- Over 4000 påbegynte attester

Energimerking setter energi på dagsorden i eiendomsmarkedet

Takk for oppmerksomheten!

Les mer og test systemet på
www.energimerking.no

